

Bemötandeguide

- en vägledning i mötet med människor
som har olika funktionsnedsättningar

Bemötandeguide

en vägledning i mötet med personer med olika funktionsnedsättningar

Ett gott bemötande handlar om att visa respekt för andra människor. Mänsklig värme och empati räcker långt, men ibland kan det behövas särskild kunskap i mötet med personer som har olika funktionsnedsättningar. Det kan det vara små detaljer som avgör om bemötandet känns respektfullt. I den här broschyren finns tips och råd om bemötande av personer med funktionsnedsättning.

Funktionsnedsättning beskriver nedsättning av funktionsförmåga, som kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell, enligt Socialstyrelsens termbank.

Ljusdals kommuns bemötandeguide är sammansatt av kommunens råd för funktionshinderfrågor.

Allmänna tips!

- Var dig själv och bemöt andra som du själv vill bli bemött.
- Tala till personen, inte över huvudet på personen eller med medföljare.
- Vid konferenser eller kurser; se till att programmet är upplagt med regelbundna pauser och att tiderna hålls. Se till att det finns tillgång till rymlig toalett.
- Visa hänsyn och respekt för den personliga integriteten.
- Fråga gärna om personen behöver hjälp med något.

Nedsatt rörelseförmåga

- Håll samma takt som personen om ni går tillsammans.
- Ställ gärna fram en stol till den som har käpp eller liknande hjälpmedel.
- Sitt gärna ner när du talar med en person som använder rullstol.
- Ta inte tag i rullstol eller gånghjälpmedel utan att först fråga.

Nedsatt syn

- Tala om när du kommer in i rummet eller när ni möts.
- Om ni är flera, låt alla få presentera sig.
- Vid samtal med flera närvarande eller okända personer, säg ditt namn innan du tar ordet och säg vem du riktar dig till: Hej Bosse. Det är Gun.
- Vid ledsagning, låt personen ta tag i din arm i stället för att du tar tag i dennes arm.

Nedsatt hörsel, talsvårigheter samt nedsatt röst- och talfunktion

- Påkalla uppmärksamhet med försiktig klapp på axeln.
- Ta bort störande ljud, exempelvis radio, när du kommunicerar.
- Tala tydligt med ansiktet vänt mot personen om denne följer talet med läpprörelser.
- Ha ögonkontakt.
- Peka och visa med kroppen, miner eller gester.
- Vid behov, skriv på papper eller i mobiltelefon.
- Tala lugnt och ta dig tid att lyssna.
- Tala om en sak i taget.
- Ställ gärna ja- och nejfrågor.
- Fyll inte i ord för att hjälpa en person som stammar.

Nedsatt kognitiv eller intellektuell förmåga

Med kognition menas förmågan att minnas, orientera sig i tid och rum, problemlösningsförmåga, siffermässig förmåga och språklig förmåga. Nedsatt kognitiv eller intellektuell förmåga kan innebära svårighet att planera sin tid, hantera stress eller sociala relationer. Viss psykisk ohälsa samt neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (ex. ADHD, autism, Aspergers och Tourettes syndrom) kan påverka den kognitiva förmågan.

- Ta god tid på dig vid samtalet.
- Lyssna mer än du talar.
- Ge utrymme för personen att tala och berätta.
- Tala enkelt, tydligt och konkret.
- Använd så få ord som möjligt, tala kortfattat och fokuserat.
- Använd enkla och raka budskap.
- Använd enkla ord.
- Fråga om personen behöver hjälp, exempelvis med blanketter.
- Ställ inte ledande frågor.
- Ställ gärna ja- och nej frågor.
- Förvissa dig om att personen har förstått den information du lämnat eller vad du har sagt (om det är avgörande för samtalet).

Besvär i andningsorgan och vid allergier eller överkänslighet

- Använd inte starka dofter.
- Rök inte i närheten av personer som får besvär.
- Undvik att ha djurhår på kläderna.
- Deklarera allergener i maträtter, fika och drycker som erbjuds.
- Slå av mobiltelefonen samt tänk på att trådlösa nätverk kan påverka elöverkänsliga personer.
- Se till att eventuell elektronisk information även finns i tryckt form.

Mer information!

Om du vill ha mer information: Kontakta gärna våra lokala funktionshinderföreningar. Kontaktuppgifter till dessa finns på föreningarnas webbplatser samt hos Ljusdals kommuns strateg i funktionshinderfrågor, telefon 0651-180 00.